

BLENDOW

LEXNOVA

LEXNOVA NYHETER

Mäklare som lurat arbetsgivare på provision frias – gärningarna hann preskriberas

Publicerad

12 OCT 2022

Mäklaren utnyttjade systematiska brister hos arbetsgivaren och kunde under en tvåårsperiod stoppa provisionen från nio uppdrag i egen ficka. Han gjorde sig därför skyldig till trolöshet mot huvudman, men omständigheterna räcker inte för att rubricera gärningarna som grova. De är därför preskriberade och åtalet ogillas nu av tingsrätten.

En nu 43-årig man åtalades i Stockholms tingsrätt för trolöshet mot huvudman, grovt brott. Åtalet kretsar runt en tvåårsperiod 2014-2016 när 43-åringen var anställd som mäklare vid en av landets största mäklarfirmor.

Enligt åklagaren har mannen utnyttjat sin förtroendeställning för att vid nio tillfällen genomföra försäljningar och skrivuppdrag och angett sitt eget bankkonto i stället för mäklarfirmans klientmedelskonto. På detta sätt har mäklaren själv kunnat behålla provisionen för uppdragen och kringgått mäklarfirman. Förfarandet ska ha möjliggjorts med falska handlingar som mannen själv upprättat.

Mäklaren har i tingsrätten själv beskrivit upplägget närmare. Vid tidpunkten hade han redan jobbat några år på mäklarfirman, först som anställd och sedan som konsult genom eget bolag. Oavsett anställningsform utgick ersättning till mäklaren med ungefär 30 procent av den provision som säljaren av ett visst objekt betalade. När mäklaren för första gången bytte ut mäklarfirmans klientmedelskonto mot sitt eget privata i ett köpekontrakt handlade det om ”en ren impulshandling”. För att undvika upptäckt har han ändrat status på objekt, så att sådana som sålts legat kvar som ”till salu”. Oegentligheterna uppdagades vid ett tillträde då både köpare och säljare dök upp på kontoret utan att mäklaren fanns på plats.

Enligt mäklaren har upplägget varit lätt att upptäcka och att se som ”ett rop på hjälp” under en period då han mådde dåligt och festade mycket, både privat och på en arbetsplats som han upplevde som ”gränslös med mycket alkohol och droger”.

Sju av de uppdrag som omfattas av åtalet har varit förmedlingsuppdrag som lagts in i mäklarfirmans ärendesystem, men där arbetsgivaren aldrig fått kännedom om att man fått uppdragen - eftersom objekten inte markerats som sålda. Ett uppdrag som inte leder till försäljning kostar inte säljaren någonting utan resulterar regelmässigt i en förlust om cirka 10 000 kronor för mäklarfirman. Den stora förlusten har dock bestått i att firman gått miste om provisionen som satts in på fel konto - sammanlagt drygt 700 000 kronor.

Mäklaren har här gjort sig skyldig till trolöshet mot huvudman - och så är även fallet avseende de två skrivuppdrag som åtalet omfattas. Mäklaren har här hjälpt bekanta, men använt firmans standarddokument och uppdragen måste anses ha utförts i tjänsten, enligt tingsrätten.

Åklagaren har pekat på den totala ekonomiska skadan, att vilseledande handlingar använts samt att gärningen varit förslagen och svårupptäckt. Det har med hänsyn till dessa omständigheter handlat om nio grova brott, menar han.

Tingsrätten delar uppfattningen att det handlar om nio brott. Mäklaren har nämligen vid varje enskilt tillfälle självständigt uppfyllt rekvisiten för trolöshet mot huvudman.

Domstolen har dock synpunkter på beräkningen av skadan, som inte kan sägas motsvara det belopp som mäklaren fått in på sitt konto. Mäklaren har själv haft rätt till 30 procent av provisionen och mäklarfirman har också varit skyldig att betala sociala avgifter och eventuella andra avtalade avsättningar. Vid en försiktig bedömning får skadan anses ha uppgått till 60 procent av det belopp som kunderna satt in - som högst 335 000 kronor. Detta belopp är med hänsyn till praxis inte så pass högt att de nio separata gärningarna ska rubriceras som grova, slår tingsrätten fast.

Mäklaren har i och för sig använt vilseledande handlingar, på så vis att han tagit bort firmans klientmedelskonto ur ett standarddokument och i stället fört in sitt eget. Detta har dock varit en ren förutsättning för att skada skulle uppkomma och ska därför inte tillmätas någon betydelse i rubriceringsfrågan.

Mäklarens agerande har i viss mån varit förslaget, främst eftersom han har utnyttjat sin kännedom om mäklarfirmans ärendesystem och de svagheter som varit inbyggda i systemet när det gäller uppföljning av uppdrag. Svagheterna i systemet har också gjort brotten relativt svåra att upptäcka - men brotten har även möjliggjorts av firmans avsaknad av manuella rutiner för att följa upp förmedlingsuppdrag som inte avslutats med försäljning.

Det systematiska inslagen räcker sammantaget inte heller för att bedöma brotten som grova, konstaterar tingsrätten - som även betonar att brotten skett under flera års tid samtidigt som mäklaren genomfört hundratals korrekt redovisade förmedlingar.

Sammantaget finns det alltså inte tillräckliga skäl för att bedöma gärningarna som grova brott. Trolöshet mot huvudman av normalgraden har en preskriptionstid på fem år och mannen fick del av åtalet först i juni 2022, över sex år efter den sista gärningen. Brotten är därför preskriberade och åtalet ogillas därför helt.

Isak Bellman

Instans: Tingsrätterna

Rättsområden: [Ekobrott](#), [Egendomsbrott](#), [Åklagare](#), [Fastighetsmäklari](#), [Övrig arbetsrätt](#)

LEXNOVA NYHETER

Juridisk nyhetsbevakning och rättsdatabas

Blendow Lexnova är Sveriges mest omfattande juridiska nyhetstjänst. Vår bevakning innefattar rättsfall, lagstiftning och förarbeten inom samtliga rättsområden. Genom skräddarsydda bevakningsprofiler säkerställer du kontinuerlig uppdatering av rätt information och slipper nyhetsflöden som inte berör dig.

Läs mer på lexnova.se/nyheter